

Література

1. Зеер Т. В. Профессиональное становление личности инженера-педагога / Зеер Т. В. / – Урал : Наука, 1988 – 89 с.
2. Маслюк Р. В. Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури в системі «педагогічний коледж – педагогічний університет» : дис... канд. пед. наук, спец. : 13.00.04 - теорія і методика професійної освіти / Маслюк Р. В. – Умань : Уманський держ. пед. ун-т ім. П. Тичини, 2015. – 286 с.
3. Міхеєнко О. І., Котелевський В. І. Модель професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини до застосування здоров'язміцнювальних технологій / Міхеєнко О. І., Котелевський В. І. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту, 2014. – №9, с.41–47
4. Орлов А. А. Педагогика: концепция и учебная программа курса для студентов пед. вуза [Текст] / А. А. Орлов. – Тула : Изд-во ТГПУ им. Л. Н. Толстого, 2001. – 34 с.
5. Пахаренко Н. В., Зольникова И. Н. Модель определения уровня сформированности общекультурных и профессиональных компетенций [Электронный ресурс] / Н. В. Пахаренко, И. Н. Зольникова // Современные проблемы науки и образования. – 2012. – № 6. – Режим доступа : URL : www.Science education.ru/106–7502

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Борщенко В. В.

Університет Ушинського, м. Одеса, Україна

Анотація. В роботі висвітлюється методика реалізації педагогічних умов формування організаційної культури майбутніх учителів фізичної культури під час навчання у вищому педагогічному навчальному закладі.

Відродження незалежності України, створення нових політичних та соціально-економічних відносин у державі певним чином залежить від того, наскільки кожна людина займає активну життєву позицію, готова до участі в демократичному управлінні суспільством, є дійсним творцем, господарем і лідером свого життя й у суспільно-корисній діяльності. Зокрема в Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року наголошується на необхідності формування особистості вчителя на основі оволодіння цінностями світової культури, загальнолюдськими надбаннями.

Відтак виникає необхідність формування в майбутніх учителів фізичної культури професійної культури як складової загальної культури. Крім того, вирішення складних завдань, які стоять перед сучасною школою, вимагає приходу до школи вчителя, який здатний до організаторської діяльності, вміє розв'язувати організаторські завдання, має такі особистісні якості, як організованість, самоволодіння, наполегливість, кмітливість, товариськість, ініціативність, працездатність [3, с. 70].

З огляду на зазначене, завдання викладачів вищого педагогічного навчального закладу полягає не тільки в тому, щоб формувати професійні знання, вміння та навички майбутніх учителів фізичної культури, але й формувати організаційну культуру, що є вагомою складовою їхньої професійної культури.

Організаційна культура вчителя передбачає наявність готовності особистості покращувати соціальну атмосферу, в якій здійснюється процес навчання, виховання, розвитку школяра. Особливого значення ця проблема набуває сьогодні для вчителів фізичної культури, які формують у школярів настанову на організаційну культуру – найважливіший чинник успіху в навчальній і професійній праці. Це зумовлює необхідність цілеспрямованої роботи з формування організаційної культури майбутніх учителів фізичної культури шляхом упровадження в освітній процес ВНЗ відповідних педагогічних умов [1, с. 214].

З метою з'ясування стану сформованості організаційної культури майбутніх учителів фізичної культури було обрано єдину діагностику, що передбачала вивчення ступеня прояву показників визначених критеріїв: знаннєвий (усвідомлення значущості педагогічної діяльності, наявність педагогічних цінностей, наявність знань й умінь щодо організації власної діяльності і діяльності школярів), діяльнісний (сформованість організаційно-комунікативних та рефлексивних умінь, конфліктостійкість), емоційно-вольовий (емоційна спрямованість, сформованість морально-вольових якостей, толерантність) [2, с. 341].

Одержані результати рівнів сформованості організаційної культури виявили, що в більшості студентів організаційна культура сформована на низькому (42,4% ЕГ і 40,2% КГ) і середньому (41,7% ЕГ та 41,4% КГ) рівнях, лише в 15,9% респондентів ЕГ і 18,4% КГ

організаційна культура сформована на високому рівні, що свідчить про необхідність проведення цілеспрямованої роботи з формування організаційної культури студентів факультету фізичного виховання.

З цією метою в основу формувального етапу експерименту було покладено розроблену методику, що передбачала впровадження в навчально-виховний процес визначених педагогічних умов формування організаційної культури майбутніх учителів фізичної культури, а саме: усвідомлення студентами основних засад наукової організації праці вчителя; оволодіння студентами засобами організації міжособистісної взаємодії учасників педагогічного процесу; розвиток у майбутніх учителів фізичної культури умінь саморегуляції поведінки.

Експериментальна робота передбачала також впровадження певних і теоретично обґрунтованих педагогічних умов, які повинні були сприяти оновленню змісту, а також активізації методів і форм організації навчальної і позааудиторної діяльності студентів експериментальних груп.

Отже, аналізуючи одержані дані, дійшли висновку, що поетапне впровадження в комплексі визначених педагогічних умов сприяло формуванню у майбутніх учителів організаційної культури, а також забезпечувало розвиток відповідних організаційних умінь майбутньої професійної діяльності.

Перспективу подальшого дослідження вбачаємо у створенні й впровадженні інтегрованих курсів з формування організаційної культури майбутніх учителів інших спеціальностей, вивчення зарубіжного досвіду та впровадження його прогресивних ідей у практику формування організаційної культури майбутніх учителів.

Література

1. Коваль Л. В. Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи : технологічна складова : [монографія] / Л. В. Коваль. – Донецьк : Юго-Восток, 2009. – 375 с.
2. Пальшкова І. О. Формування професійно-педагогічної культури майбутнього вчителя початкової школи : практико-орієнтований підхід : дис. докт. пед. наук : 13.00.04 / Пальшкова Ірина Олександрівна. – Одеса, 2009. – 474 с.
3. Савченко Л. О. Формування готовності студентів до організаторської діяльності в навчальному процесі педагогічної вищої школи / Л. О. Савченко // Наука і освіта. – 2005. – № 7-8. – С.69-75.